

Số: 38 /BC-HĐND

Bình Dương, ngày 28 tháng 6 năm 2017

BÁO CÁO

Kết quả giám sát tình hình tổ chức, hoạt động của các tổ chức hành nghề công chứng và thừa phát lại trên địa bàn tỉnh Bình Dương

Thực hiện Quyết định số 11/QĐ-HĐND ngày 11/4/2017 của Ban Pháp chế HĐND tỉnh về thành lập Đoàn giám sát chuyên đề về tình hình tổ chức, hoạt động của các tổ chức hành nghề công chứng và thừa phát lại trên địa bàn tỉnh Bình Dương. Ban Pháp chế HĐND tỉnh thống nhất với báo cáo của Đoàn giám sát và báo cáo kết quả giám sát như sau:

I. THỰC HIỆN KẾ HOẠCH GIÁM SÁT

Đoàn giám sát chuyên đề về tình hình tổ chức, hoạt động của các tổ chức hành nghề công chứng và thừa phát lại trên địa bàn tỉnh Bình Dương đã tiến hành thực hiện đầy đủ các nội dung theo kế hoạch đề ra. Tham gia Đoàn giám sát có lãnh đạo Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tỉnh, lãnh đạo các cơ quan: Công an, Sở Tư pháp, Sở Thông tin và Truyền thông, Ngân hàng nhà nước chi nhánh Bình Dương, Văn phòng HĐND tỉnh; Văn phòng UBND tỉnh; Phóng viên Báo Bình Dương, Đài Phát thanh và Truyền hình Bình Dương.

Thực hiện yêu cầu của Đoàn giám sát, các cơ quan, đơn vị chịu sự giám sát đã xây dựng báo cáo đầy đủ, cơ bản bám sát đề cương, bổ sung các thông tin, số liệu, phản ánh toàn diện yêu cầu đặt ra và gửi Đoàn giám sát đúng thời gian quy định. Riêng đối với Văn phòng công chứng Phạm Văn Thê, tại thời điểm giám sát thực tế Văn phòng chưa đảm bảo nội dung theo yêu cầu của Đoàn giám sát, chưa tạo điều kiện thuận lợi cho Đoàn giám sát tiến hành giám sát thực tế tại văn phòng.

II. KẾT QUẢ ĐẠT ĐƯỢC

1. Tổ chức, hoạt động của các tổ chức hành nghề công chứng và Văn phòng thừa phát lại.

a. Tổ chức, hoạt động của các tổ chức hành nghề công chứng.

Hiện nay, trên địa bàn tỉnh có 26 tổ chức hành nghề công chứng (gồm 02 Phòng công chứng và 24 Văn phòng công chứng) phân bố tại 09/09 huyện, thị, thành phố. Đối chiếu với Quyết định số 2104/QĐ-Ttg ngày 29/12/2012 của Thủ tướng Chính phủ phê duyệt “Quy hoạch tổng thể phát triển tổ chức hành nghề công chứng đến năm 2020”, số lượng tổ chức hành nghề công chứng trên địa bàn tỉnh như hiện nay là phù hợp với lộ trình phát triển giai đoạn 2016 – 2020; Sở đã thực hiện xong việc chuyển đổi Văn phòng công chứng do 01 (một) công chứng viên thành lập, thành Văn phòng công chứng do 02 (hai) công chứng viên trở lên thành lập, hoạt động theo loại hình công ty hợp danh, theo quy định Luật

công chứng năm 2014.

Tổng số công chứng viên đang hành nghề là 62. Mỗi tổ chức hành nghề công chứng có từ 02 công chứng viên trở lên đảm bảo đúng theo quy định của pháp luật. Tất cả các công chứng viên làm việc tại các Văn phòng công chứng đều nghiêm túc thực hiện quy định về việc mua bảo hiểm trách nhiệm nghề nghiệp.

Tổng số vụ việc công chứng đã thực hiện từ năm 2016 đến 3 tháng đầu năm 2017 là 258.924 vụ việc, đóng góp vào ngân sách hơn 13 tỷ đồng.

Kết quả đạt được cho thấy việc thực hiện chủ trương xã hội hoá lĩnh vực công chứng trên địa bàn tỉnh đã từng bước phát huy hiệu quả, đảm bảo tiến độ phát triển các tổ chức hành nghề công chứng theo lộ trình đề ra, hoạt động của các tổ chức hành nghề công chứng và công chứng viên được nâng lên cả về số lượng và chất lượng. Do đó, đã cơ bản đáp ứng kịp thời nhu cầu công chứng các hợp đồng, giao dịch của các tổ chức, cá nhân, giảm bớt áp lực cho các cơ quan nhà nước, góp phần phục vụ yêu cầu phát triển kinh tế – xã hội của tỉnh.

b. Tổ chức, hoạt động của các văn phòng thừa phát lại

Hiện nay trên địa bàn tỉnh có 04 Văn phòng thừa phát lại tại địa bàn thành phố Thủ Dầu Một, thị xã Thuận An, Dĩ An, Tân Uyên.

Tổng số thừa phát lại là 26, trong đó có 16 thừa phát lại đang hành nghề, 03 thừa phát lại đã nghỉ việc, 07 thừa phát lại được bổ nhiệm nhưng chưa hành nghề.

Tổng số lượng vụ việc đã thực hiện từ năm 2016 đến 3 tháng đầu năm 2017 gồm:

- Tổng đạt văn bản, giấy tờ theo yêu cầu của Tòa án và cơ quan Thi hành án dân sự: 14.532 văn bản.

- Xác minh điều kiện thi hành án: 07 vụ việc.

- Tổ chức thi hành bản án, quyết định: 09 vụ việc.

- Lập vi bằng: 4.201 vi bằng.

Tổng doanh thu đạt gần 10 tỷ đồng.

2. Công tác quản lý nhà nước đối với hoạt động công chứng và thừa phát lại.

Với vai trò là ngành chuyên môn tham mưu UBND tỉnh thực hiện chức năng quản lý nhà nước đối với hoạt động công chứng và thừa phát lại, Sở Tư pháp đã tích cực, chủ động tham mưu UBND tỉnh ban hành các văn bản chỉ đạo, triển khai thực hiện Nghị quyết, các quy định của Luật và các văn bản hướng dẫn thi hành Luật, kịp thời báo cáo xin ý kiến chỉ đạo của UBND tỉnh về chủ trương định hướng trong lĩnh vực công chứng và thừa phát lại, đồng thời thực hiện các nhiệm vụ chuyên môn của ngành nhằm nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước về hoạt động công chứng và thừa phát lại trên địa bàn tỉnh. Qua đó, đã góp phần thực hiện tốt chủ trương của Nhà nước về xã hội hoá hoạt động công chứng và thừa phát lại. Cụ thể, Sở Tư pháp đã thực hiện tốt các công việc sau đây:

*** Đối với hoạt động công chứng**

- Sở Tư pháp bám sát quy định Luật công chứng, quy định pháp luật hiện hành có liên quan, luôn quan tâm, tổ chức thực hiện tốt chức năng tham mưu UBND tỉnh quản lý nhà nước về hoạt động công chứng, thực hiện đảm bảo tiến độ phát triển tổ chức hành nghề công chứng theo đúng quy hoạch, lộ trình và đề án đã được phê duyệt.

- Kịp thời hướng dẫn, chỉ đạo nghiệp vụ, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc cho các tổ chức hành nghề công chứng, phối hợp với Hội công chứng viên tỉnh tổ chức các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ công chứng.

- Tiến hành thanh tra, kiểm tra, họp rút kinh nghiệm và chấn chỉnh, xử lý những sai phạm trong hoạt động công chứng.

- Chủ động phối hợp với Sở Tài nguyên và Môi trường, Văn phòng đăng ký đất đai tỉnh, Ngân hàng nhà nước chi nhánh tỉnh Bình Dương và các tổ chức hành nghề công chứng, tổ chức các buổi tọa đàm về hoạt động công chứng, chứng thực; Phối hợp với Công an tỉnh xây dựng quy chế phối hợp trong phòng ngừa tội phạm về công chứng, chứng thực; tổ chức tập huấn nghiệp vụ nhận dạng giấy tờ, hồ sơ giả mạo cho đội ngũ công chứng viên đang hành nghề trên toàn tỉnh.

*** Đối với hoạt động thừa phát lại**

Thực hiện Nghị quyết số 107/2015/QH13 ngày 26/11/2015 của Quốc hội về việc thực hiện chế định thừa phát lại, Sở Tư pháp đã tham mưu cho UBND tỉnh ban hành kế hoạch triển khai Nghị quyết 107/2015/QH 13 trên địa bàn tỉnh. Sở Tư pháp cũng đã xây dựng dự thảo đề án thực hiện chế định thừa phát lại trên địa bàn tỉnh, trong đó xác định lộ trình phát triển các Văn phòng thừa phát lại đến năm 2020 đảm bảo tất cả các địa bàn cấp huyện đều có Văn phòng thừa phát lại.

Trong quá trình quản lý nhà nước về Thừa phát lại, Sở Tư pháp thường xuyên có sự trao đổi, hướng dẫn nghiệp vụ liên quan đến hoạt động thừa phát lại. Chủ động phối hợp với cơ quan Tòa án nhân dân tỉnh và Cục Thi hành án dân sự tỉnh giải quyết những khó khăn, vướng mắc trong hoạt động chuyên giao các loại văn bản và thanh toán chi phí tổng đạt. Đối với những quy định pháp luật có liên quan đến thừa phát lại gây khó khăn trong quá trình thực hiện, Sở Tư pháp đã tổng hợp xin ý kiến chỉ đạo của Bộ Tư pháp.

Công tác kiểm tra tình hình tổ chức và hoạt động của tất cả các Văn phòng thừa phát lại được tăng cường nhằm chấn chỉnh những thiếu sót và sai phạm. Kịp thời giải quyết các phản ánh kiến nghị của người dân liên quan đến hoạt động thừa phát lại.

III. ĐÁNH GIÁ CỦA BAN PHÁP CHẾ HĐND TỈNH:

1. Đánh giá chung:

Nhìn chung, trong thời gian qua công tác xã hội hóa hoạt động công chứng của tỉnh được thực hiện một cách thận trọng, có lộ trình, phù hợp với đặc thù tỉnh Bình Dương, đáp ứng được mục tiêu đề ra là xã hội hóa hoạt động công chứng để phục vụ cho người dân và sự phát triển chung của tỉnh. Các Văn phòng thừa phát lại đã từng bước đi vào nề nếp, kết quả hoạt động là rất khả quan, góp phần giảm tải cho các cơ quan nhà nước cũng như giải quyết những yêu cầu chính đáng cho người dân.

Thông qua hoạt động tiếp người yêu cầu công chứng, chứng thực, lập vi bằng, các tổ chức hành nghề công chứng và thừa phát lại đã tích cực tuyên truyền, tư vấn những quy định của pháp luật, nâng cao nhận thức và ý thức tuân thủ pháp luật cho người dân.

Công tác quản lý nhà nước về công chứng và thừa phát lại được thực hiện tốt, đã định hướng được sự phát triển của các tổ chức hành nghề công chứng và thừa phát lại, đảm bảo phù hợp với điều kiện thực tế của tỉnh. Hầu hết các tổ chức hành nghề công chứng, Văn phòng thừa phát lại, công chứng viên, thừa phát lại đã chấp hành nghiêm chỉnh pháp luật trong lĩnh vực công chứng, chứng thực thừa phát lại.

2. Những tồn tại, hạn chế:

Qua giám sát thực tế tại một số Văn phòng công chứng và Văn phòng thừa phát lại Dĩ An, thành viên Đoàn giám sát có kiểm tra ngẫu nhiên một số hồ sơ công chứng, thừa phát lại, chưa phát hiện sai sót. Tuy nhiên qua báo cáo của Sở Tư pháp về hoạt động công chứng và thừa phát lại, cùng với phản ánh của các thành viên tham gia Đoàn giám sát, nhận thấy trong lĩnh vực này vẫn còn tồn tại những sai sót như:

- Thông tin trong các hợp đồng liên quan đến đất đai đã được công chứng chưa đủ cơ sở để các cơ quan Tài nguyên và Môi trường làm cơ sở giải quyết hồ sơ cho người sử dụng đất, chẳng hạn như thiếu thông tin hoặc sai sót trong thông tin về nhân thân của các bên tham gia hợp đồng, sai sót về diện tích, số thửa, số tờ bản đồ, mục đích sử dụng đất, thời hạn sử dụng đất; thiếu thành viên của Hộ gia đình tham gia ký kết hợp đồng, sai sót trong lời chứng của công chứng viên.

- Một số trường hợp khi công chứng hợp đồng chuyển quyền trọn thửa đất, Văn phòng công chứng thực hiện công chứng mà không yêu cầu người sử dụng đất cung cấp mảnh trích lục địa chính hoặc mảnh trích lục địa chính có đo đạc chỉnh lý, dẫn đến trường hợp khi đo đạc thực tế có chênh lệch về diện tích đất giữa bản đo đạc và hợp đồng công chứng nên phải điều chỉnh lại.

- Đối với hoạt động thừa phát lại đã phát hiện những sai phạm như: hồ sơ tổng đạt quyết định thi hành án cho đương sự còn chậm, hồ sơ không có biên bản xác minh; hoạt động tổng đạt văn bản vẫn còn trường hợp chậm trả kết quả; hình thức vi bằng chưa đúng mẫu, hợp đồng dịch vụ về việc lập vi bằng không ghi thời điểm có hiệu lực của hợp đồng.

3. Một số khó khăn vướng mắc:

- Tình hình tội phạm liên quan đến hoạt động công chứng có chiều hướng gia tăng với nhiều thủ đoạn tinh vi: làm giả các giấy tờ như Giấy chứng nhận quyền sử dụng đất, chứng minh nhân dân, Giấy đăng ký kết hôn...; đóng giả nhân thân của người tham gia giao dịch; ký kết hợp đồng theo hình thức chuyển nhượng quyền sử dụng đất nhưng thực chất là quan hệ cho vay tiền...

- Sở Tư pháp đã triển khai phần mềm quản lý công chứng, liên thông giữa các tổ chức hành nghề công chứng, tuy nhiên vẫn còn đang trong giai đoạn thử nghiệm nên chưa phục vụ tốt cho việc tiếp nhận dữ liệu ngăn chặn, tra cứu dữ liệu ngăn chặn, tra cứu thông tin lịch sử giao dịch tài sản, tiếp nhận thông tin hợp đồng, giao dịch.

- Việc xác nhận, cung cấp thông tin về hộ tịch, tình trạng hôn nhân, giấy chứng tử, tình trạng bất động sản, cung cấp chữ ký mẫu của người có thẩm quyền... còn nhiều bất cập, thủ tục xác nhận ở các địa phương chưa thống nhất, mất nhiều thời gian đi lại của người dân.

- Hiện nay việc tổ chức và hoạt động của văn phòng thừa phát lại, căn cứ vào các văn bản quy phạm pháp luật như: Nghị quyết, Nghị định, thông tư... Do quy định pháp luật điều chỉnh về thừa phát lại còn chưa hoàn chỉnh, đồng bộ với các hệ thống pháp luật khác, nên hoạt động của các văn phòng thừa phát lại gặp không ít khó khăn và hạn chế.

IV. KIẾN NGHỊ:

Để tiếp tục nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước đối với hoạt động công chứng và tiếp tục triển khai chế định thừa phát lại trên địa bàn tỉnh, trên cơ sở giám sát, Ban Pháp chế HĐND tỉnh kiến nghị một số nội dung sau đây:

1. Đối với UBND tỉnh:

- Kiến nghị UBND tỉnh tiếp tục chỉ đạo các sở, ngành, UBND cấp huyện nghiêm túc thực hiện Chỉ thị 09/CT-UBND ngày 25/4/2014 của Chủ tịch UBND tỉnh về việc tăng cường công tác quản lý nhà nước trong lĩnh vực công chứng trên địa bàn tỉnh Bình Dương.

Trong đó, quan tâm chỉ đạo Sở Tư pháp đẩy mạnh việc triển khai phần mềm cơ sở dữ liệu công chứng nhằm tạo điều kiện thuận lợi để các tổ chức hành nghề Công chứng tiếp nhận dữ liệu ngăn chặn, tra cứu dữ liệu ngăn chặn, tra cứu thông tin lịch sử giao dịch tài sản, tiếp nhận thông tin hợp đồng, giao dịch theo quy định của pháp luật nhằm giảm thiểu rủi ro, bảo đảm an toàn pháp lý cho các hợp đồng, giao dịch.

- Đối với hoạt động thừa phát lại, kiến nghị UBND tỉnh tiếp tục chỉ đạo các sở, ngành thực hiện Kế hoạch số 905/KH-UBND ngày 30/3/2016 triển khai thực hiện Nghị quyết 107/2015/QH13 ngày 26/11/2015 của Quốc hội về việc thực hiện chế định thừa phát lại trên địa bàn tỉnh Bình Dương.

- Chỉ đạo Sở Tư pháp phối hợp với các cơ quan, địa phương có liên quan kiểm tra, rà soát, nhằm ngăn ngừa và kịp thời chấn chỉnh việc các Văn phòng thừa phát lại lập Vi bằng ghi nhận hành vi đặt cọc, hành vi giao nhận tiền để

chuyển nhượng quyền sử dụng đất đối với diện tích đất không đủ điều kiện tách thửa hoặc đất không đảm bảo các điều kiện chuyển nhượng theo quy định.

2. Đối với Sở Tư pháp:

Đề nghị tiếp tục phát huy những kết quả đạt được trong việc thực hiện chức năng quản lý nhà nước về công chứng và thừa phát lại, đồng thời cần chú trọng những nội dung sau đây:

- Triển khai thực hiện tốt các nội dung trong Chỉ thị 09/CT-UBND có liên quan đến trách nhiệm của Sở Tư pháp: tham mưu UBND tỉnh tiếp tục triển khai có hiệu quả Đề án quy hoạch phát triển các tổ chức hành nghề công chứng, đảm bảo tiến độ phát triển về số lượng song song với việc nâng cao chất lượng (đến năm 2020 trên địa bàn tỉnh phát triển 31 tổ chức hành nghề công chứng); chủ trì, phối hợp với các cơ quan có liên quan triển khai đồng bộ có hiệu quả phần mềm quản lý công chứng; phối hợp với các cơ quan tư pháp trao đổi thông tin về tình hình vi phạm pháp luật và tội phạm liên quan đến lĩnh vực công chứng để phục vụ cho nhiệm vụ đấu tranh, phòng ngừa tội phạm...

- Kịp thời hướng dẫn nghiệp vụ, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc trong lĩnh vực công chứng, nhất là hướng dẫn, chỉ đạo các địa phương trong tỉnh thực hiện thống nhất quy trình xác nhận, cung cấp thông tin về hộ tịch, tình trạng hôn nhân, giấy chứng tử làm cơ sở để các tổ chức hành nghề công chứng căn cứ vào đó để công chứng các hợp đồng giao dịch.

- Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra chuyên ngành, phối hợp thanh tra liên ngành (như cơ quan thuế, lao động, bảo hiểm...) nhằm kịp thời phát hiện những vi phạm, sai sót để chấn chỉnh, xử lý nghiêm.

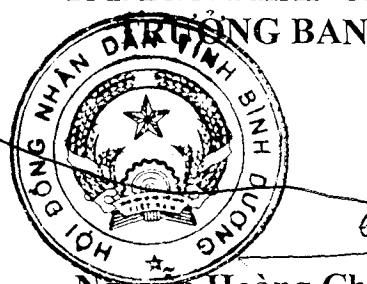
- Chú trọng tuyên truyền chế định thừa phát lại, nhằm nâng cao hiểu biết và tiếp cận của người dân với dịch vụ Thừa phát lại, để người dân hiểu rõ giá trị pháp lý của Vi bằng.

Trên đây là báo cáo kết quả giám sát của Ban Pháp chế HĐND tỉnh về tình hình tổ chức, hoạt động của các tổ chức hành nghề công chứng và thừa phát lại trên địa bàn tỉnh Bình Dương./.

Nơi nhận:

- Chủ tịch HĐND tỉnh;
- Các Phó Chủ tịch HĐND tỉnh;
- UBND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Thành phần Đoàn giám sát;
- Các đơn vị chịu sự giám sát;
- Lãnh đạo VP. HĐND tỉnh, UBND tỉnh;
- Phòng Tổng hợp (3);
- Lưu: VT.

TM. BAN PHÁP CHẾ

Nguyễn Hoàng Châu